

NASTAVNE EKSKURZIJE

ekskurzija

Latinska reč
excursio

izlet ili kratko
putovanje.

- ostvarivanje nastave izvan školske zgrade,
- Cilj- upoznavanje onoga što tako treba upoznati, a ne može se demonstrirati u školskim prostorijama,
- Zadatak - učenici elemente znanja iz pojedinih nastavno – naučnih oblasti posmatraju neposredno u prostoru i da na taj način stiču jasne percepcije, predstave i trajnija znanja,
- organizacioni oblik vanrazredne delatnosti.

Ekскурzije

- moraju biti povezane sa gradivom
- isplanirane
- sprovedene
- moraju imati određeni nastavni cilj
- Nastavne ekskurzije čine kompleksan oblik putovanja koji podrazumeva primenu raznovrsnih metoda:
 - neposredno posmatranje prostora,
 - istraživački razgovor,
 - korišćenje raznih instrumenata,
 - kartografski rad,
 - grafičko prikazivanje,
 - nastavni razgovor,
 - izlaganje,
 - objašnjavanje,
 - opisivanje,
 - referati učenika i mnoge druge.

nastavna ekskurzija

učenik

specifično logičko
mišljenje

vizuelno pamćenje

Učenici:

- razvijanje drugarstva,
- solidarnost, organizovanost i tolerantnost,
- veliki vaspitni značaj,
- razvijanje naučnog pogleda na svet,
- estetski i emocionalni doživljaji,
- povremene ekskurzije i izleti neposredno doprinose razvoju organizma učenika, jačaju i stabilizuju njegov emocionalni život.

Nastavnici:

- sopstveno usavršavanje
- bolje upoznavanje učenika

PODELA GEOGRAFSKIH EKSKURZIJA

Prema *predmetu proučavanja* nastavne ekskurzije mogu biti:

- tematske, organizuju se radi obrade granskih sadržaja (geomorfološke, klimatološke, privrednogeografske, demogeografske, pedološke, urbanogeografske...)
- regionalne, organizuju se radi kompleksnog posmatranja i proučavanja nekog predela (bogatijeg su sadržaja, zahtevaju svestraniju pripremu, čvrstu organizaciju, trajniju angažovanost učenika i sl.).

Prema *didaktičkoj nameni* ekskurzije mogu biti organizovane:

- sa ciljem sticanja novih znanja,
- sa ciljem utvrđivanja stečenih znanja,
- sa ciljem primene stečenih znanja u praksi.

Prema *mestu obavljanja* ekskurzije se dele na:

- lokalne, vezane za geografsku sredinu u kojoj se nalazi škola i najbliža susedna naselja,
- zemaljske, održavaju se svake godine na početku ili na kraju školske godine u trajanju od oko sedam dana, sa ciljem da se upoznaju zanimljivi predeli naše zemlje. U novije vreme, praktikuju se novi vidovi ekskurzija, tj. odlazak u inostranstvo (stručna ekskurzija).

Prema *vremenu trajanja* ekskurzije mogu biti:

- u trajanju od 1 do 3 sata
- poludnevne
- jednodnevne
- višednevne

MOTIVACIJA UČENIKA U EKSKURZIJI

- **Motiv** znači pokretač.
- Izvesna težnja za nečim, za izvesnim ciljem kojem se teži.
- Proces pokretanja aktivnosti radi ostvarenja određenih ciljeva, usmeravanja aktivnosti na određene objekte i regulisanje načina na koji će se postupiti nazivamo **motivacijom**

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE EKSKURZIJE

Nastavna ekskurzija, s obzirom na faze rada deli se na **tri dela**:

- priprema
- izvođenje ekskurzije i
- zaključak

Pripreme se sastoje iz **dve faze**:

- pripremni radovi nastavnika i putničkih agencija i
- pripremanje učenika.

Pri **stručnom planiranju** ekskurzije bitno je odrediti:

- Pravac kretanja
- Izbor radnog mesta i objekata posmatranja
- Izbor oblika i metoda rada
- Primena određenih nastavnih sredstava, radi prezentacije onog dela stvarnosti koji se na terenu ne može uočiti

Priprema nastavnika

Nastavnik u okviru svojih priprema treba da:

- izvrši izbor terena koji pruža optimalne uslove za rad učenika
- izvrši odabir terena koji sam veoma dobro poznaje
- prouči svu dostupnu literaturu o datom terenu, kako bi se što bolje upoznao sa detaljima i novim informacijama
- odabere najznačajnije objekte na terenu sa kojima će upoznati učenike u toku ekskurzije.

Nastavnik priprema učenike i upoznaje ih sa:

- Ciljem, sadržajem, oblicima rada i mestima terenskog rada
- Sa vremenom trajanja ekskurzije
- Sa mestima na kojima će se okupljati na terenu
- Detaljno razrađenom maršutom
- Sa dostupnim kartografskim materijalom
- Sa dostupnom literaturom

Priprema učenika

- literatura
- kartografski materijal
- referati